

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1.รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา

2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย (Target population) คือ เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายอายุ 15-18 ปี ที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (Population samples) คือ เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายและถูกศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางพิพากษาคดีแล้ว และ ถูกส่งเข้ามาควบคุมอยู่ในสถานอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ เยาวชนชายหญิงที่มีอายุ 15-18 ปี , อ่านหนังสือออกและสามารถทำแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง , สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและครอบครัวได้,เยาวชนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และ เยาวชนที่ได้รับการตัดสินการกระทำผิดแล้วมาอยู่ที่สถานฝึกและอบรมเด็ก และ เยาวชน รวมเวลาตั้งแต่ถูกควบคุมตัวมาจนถึงปัจจุบันไม่เกิน6เดือน

กลุ่มตัวอย่าง (Samples) คือเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนดไว้ และอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ช่วงเดือน มกราคม 2545 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2545 จากจำนวนเยาวชน 1,491 คน (ยอดรวมเยาวชนในวันที่ 6 เดือนมิถุนายน 2544) ของหน่วยงานทั้ง 4 แห่งของสถานพินิจฯ โดยใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 384 คน และเพื่อสำหรับตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถามผิดพลาดหรือได้คืนไม่ครบอีก 12 คน รวมเป็น 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับเยาวชน ประวัติครอบครัว ประวัติการทำผิดกฎหมาย ประวัติการติดยาเสพติดให้โทษ ประวัติการใช้สารเสพติดของสมาชิกในครอบครัว รวม 12 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ TPQ (Tridimensional Personality Questionnaire) ซึ่งแปลโดยอาจารย์นายแพทย์สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย มีคำถามจำนวน 100 ข้อ เป็นแบบทดสอบตอบด้วยตนเองโดยกากบาทในช่องคำตอบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน (scales) 12 ด้านย่อย (subscales)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อ โดยใช้แบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามการเปิดรับข่าวสารของ วริศรา วรลักษณ์ และแบบสอบถามการใช้และความพึงพอใจสื่อของล้ำค่า โพธิ์กระจ่าง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน รวม 68 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาค วิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ผู้เข้ารับการวิจัยตอบแบบสอบถามได้ครบทั้งหมด เป็นจำนวน 400 ชุด จากนั้นนำมาแปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตามคู่มือลงรหัสที่ได้จัดเตรียมไว้ บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสรุปผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล, ข้อมูลพฤติกรรมการใช้สื่อและข้อมูลบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ เทียบเป็นอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic)

2.1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันในตัวแปรดังนี้

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของครอบครัวกับความบ่อยครั้งในการใช้สื่อ

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของครอบครัวกับความพึงพอใจสื่อ

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความบ่อยครั้งในการใช้สื่อ, ความนิยมในเนื้อหาสื่อและความพึงพอใจสื่อ

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งในการใช้สื่อกับความพึงพอใจสื่อ

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งในการใช้สื่อกับความนิยมในเนื้อหาสื่อ

- การหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจสื่อกับความนิยมในเนื้อหาสื่อ

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการใช้สื่อ, ความนิยมในเนื้อหาสื่อและความพึงพอใจสื่อด้านต่างๆระหว่างเพศชาย/หญิงและเยาวชนที่ใช้/ไม่ใช้สารเสพติดโดยใช้ สถิติ t-test

2.3 ใช้สถิติ ANOVA สำหรับตัวแปรอิสระที่มีกลุ่มเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม

- เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจสื่อด้านต่างๆระหว่างกลุ่มสถานภาพสมรสของบิดามารดา

- เปรียบเทียบความแตกต่างของความบ่อยครั้งในการใช้สื่อ, ความนิยมในเนื้อหาสื่อและความพึงพอใจสื่อด้านต่างๆระหว่างกลุ่มระดับการศึกษาของเยาวชน

- เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจสื่อด้านต่างๆระหว่างกลุ่มของการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

สรุปผลการวิจัย

1.สรุปผลลักษณะทางประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ เยาวชนกระทำผิดกฎหมายจากหน่วยงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง 4 แห่ง คือ สถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี สถานฝึกและอบรมเยาวชนชายบ้านกรุณา สถานฟื้นฟูเยาวชนชายบ้านอุเบกขา สถานกักกันเยาวชนชายบ้านอุเบกขา รวมทั้งสิ้น 400 คน มีเพศชายและหญิงคิดเป็นอัตราส่วน 1:4 หรือ หญิง คิดเป็นร้อยละ 20 ชาย คิดเป็นร้อยละ 80 จำนวนตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในช่วงอายุ 15-18 ปี ในกลุ่มตัวอย่างนี้ มีเยาวชนชายอายุ 17-18 ปี มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 74.5ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ระดับการศึกษาของเยาวชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาขั้นสูงสุด คือ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 47.0 และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.8 เยาวชนมีจำนวนพี่น้อง 2 คนมากที่สุด ร้อยละ 36.5 รองลงมา คือ จำนวนพี่น้อง 3 คน ร้อยละ 22.0 เยาวชนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 42.8 สถานภาพสมรสของบิดามารดาของเยาวชนส่วนใหญ่มีสถานภาพแยกกันอยู่และคู่ ในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 39.8 และ 39.0 ตามลำดับ อาชีพของบิดามารดาของเยาวชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและค้าขาย ความสัมพันธ์ในครอบครัว ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเยาวชน มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูโดยพูดจาดุดันและใช้เหตุผล ร้อยละ 85.0 มากกว่าการดุด่า ร้อยละ 11.0 หรือลงโทษอย่างรุนแรง ร้อยละ 4 เยาวชนประมาณร้อยละ 59.0 รู้สึกต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองว่าพูดจาดี อารมณ์ดีกับเยาวชน เยาวชนจำนวนร้อยละ 30.3 รู้สึกว่าบิดา มารดา ผู้ปกครอง ไม่ใส่ใจ และ จำนวนร้อยละ 10.8 รู้สึกว่าบิดา มารดา ผู้ปกครอง อารมณ์เสียง่าย

เยาวชนมีประวัติการทำผิดกฎหมายโดยการที่กระทำผิดซ้ำมากกว่าเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรก คือกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 58.0 และกระทำผิดครั้งแรก ร้อยละ 42.0 คดีที่ถูกจับส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 71.5 และคดีที่รองลงมาคือ คดีเกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ร้อยละ 20.0 , คดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางเพศ ร้อยละ 3.5 และ คดีที่เกี่ยวข้องกับพกพาอาวุธ ทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 3.0

เยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 89.5 ใช้สารเสพติด และมีเยาวชนที่ไม่ใช้สารเสพติด ร้อยละ 10.5 ในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สารเสพติด เยาวชนใช้สารเสพติดร่วมกันหลายชนิดและใช้สารเสพติดประเภทยาบ้ามากที่สุด ร้อยละ 66.3 รองลงมาคือ บุหรี่ ร้อยละ 29.5 , เหล้า ร้อยละ 12.8 และ กัญชา ร้อยละ 1.3 ตามลำดับ มีสมาชิกในครอบครัวของเยาวชนใช้สารเสพติด ร้อยละ 18.5 ไม่ใช้สารเสพติด ร้อยละ 81.5

2.สรุปผลปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ การประเมินบุคลิกภาพ

จากการประเมินบุคลิกภาพของเยาวชนโดยใช้แบบสอบถาม บุคลิกภาพ TPQ พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพทั้ง 4 แบบ คือ บุคลิกภาพแบบ Novelty seeking (แสวงหาความแปลกใหม่) ,Harm avoidance (หลีกเลี่ยงอันตราย) , Persistence (การมีความอดทนไม่ท้อถอย) และReward dependence (ติดพียงใจในรางวัล)

3.สรุปผลพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

การเปิดรับสื่อ : ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อ / ความนิยมในเนื้อหาสื่อ

-ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อ เยาวชนเปิดรับสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมา คือ วิทยุ ค่าเฉลี่ย 4.32, ภาพยนตร์/วิดีโอ ค่าเฉลี่ย 3.87, เกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ค่าเฉลี่ย 3.33 และ หนังสือ ค่าเฉลี่ย 3.17 ตามลำดับ

-ความนิยมในเนื้อหาของสื่อมวลชน เนื้อหาสื่อมวลชนที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมายชอบมากเป็นเนื้อหาที่ให้ความผ่อนคลาย เช่น ดนตรี ค่าเฉลี่ย 3.50 ตลกเบาสมอง ค่าเฉลี่ย 3.39 และ เรื่องตื่นเต้นเร้าใจ ได้แก่ เรื่องลึกลับ เขย่าขวัญ ค่าเฉลี่ย 3.30 กีฬา ค่าเฉลี่ย 3.21 สงครามการต่อสู้ ค่าเฉลี่ย 3.07

-ความนิยมในเนื้อหาของสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม เนื้อหาเกมที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมายชอบมากที่สุด คือ เกมแข่งขันกีฬา ค่าเฉลี่ย 3.10 รองลงมาคือ เกมสงครามการต่อสู้ ค่าเฉลี่ย 3.05 , เกมเสริมทักษะ ค่าเฉลี่ย 2.44 และ เกมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ค่าเฉลี่ย 2.12 ตามลำดับ

-ความนิยมในบุคคลและเนื้อหาที่เยาวชนปรึกษากับสื่อบุคคล บุคคลที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมายชอบปรึกษาด้วยเป็นลำดับแรกคือ มารดา ร้อยละ 34.5 บิดา ร้อยละ 28.3 ลำดับที่2 คือ พี่น้อง ร้อยละ 26.5 และลำดับที่3 คือ เพื่อน ร้อยละ 25.5 เนื้อหาที่ปรึกษากับสื่อบุคคล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ และความสนใจของวัยรุ่น เรื่องที่เยาวชนชอบปรึกษามากที่สุด คือ การเงิน ร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ เรื่องการแต่งตัว ร้อยละ 46.3 ครอบครัว ร้อยละ 45.5 การประกอบอาชีพ ร้อยละ 45.0 ความเป็นอิสระ ร้อยละ 44.8 และ การเรียน ร้อยละ 44.3 การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 36.6 การเข้าสังคมกับเพื่อน ร้อยละ 33.5 หลักการดำเนินชีวิต ร้อยละ 28.8 กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 24.8 ความรู้เรื่องยาเสพติด ร้อยละ 23.8 ภาวะอารมณ์ของวัยรุ่น ร้อยละ 22.8 การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่น ร้อยละ 21.3 สุขภาพ ร้อยละ 20.5 และ ศาสนา ร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเกมคอมพิวเตอร์

-ความพึงพอใจสื่อมวลชน พบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความพึงพอใจสื่อมวลชนมากในทุกด้าน และพบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านการพักผ่อนคลายอารมณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.65 รองลงมา ได้แก่ ความพึงพอใจด้านการได้มีเพื่อน ค่าเฉลี่ย 3.59 , ความพึงพอใจด้านการกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น ค่าเฉลี่ย 3.56, ความพึงพอใจด้านการฆ่าเวลา ค่าเฉลี่ย 3.49 , ความพึงพอใจด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งอื่น ค่าเฉลี่ย 3.45 , ความพึงพอใจด้านสถานการณ์ในการเปิดรับก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.43 , ความพึงพอใจด้านการได้รับข่าวสารวิชาความรู้ ค่าเฉลี่ย 3.40 และ ความพึงพอใจด้านการลิ้มความทุกข์ ค่าเฉลี่ย 3.37 ตามลำดับ

-ความพึงพอใจสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม พบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความพึงพอใจสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ด้านทำให้ได้เรียนรู้ ผีอกสมอง และ ทักชะมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.20 รองลงมา คือ ด้านช่วยผ่อนคลายความเครียดในใจ ค่าเฉลี่ย 3.19 , ด้านทำให้รู้สึกตื่นเต้นระทึกใจ ค่าเฉลี่ย 3.15 , ด้านทำให้เกิดสถานการณ์การรวมกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 2.93 , ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 2.77 และด้านทำให้ได้รับความพอใจจากการได้เล่นพนันกับเพื่อน ค่าเฉลี่ย 2.29 ตามลำดับ

-ความพึงพอใจสื่อบุคคล พบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความพึงพอใจสื่อบุคคล ด้านทำให้คลายเหงาและรู้สึกดีกับตัวเองมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.36 รองลงมาคือด้านทำให้ได้ประสบการณ์สำหรับการดำเนินชีวิต ค่าเฉลี่ย 3.33 และ ด้านเพื่อต้องการได้รับความรักและความเข้าใจ ค่าเฉลี่ย 3.27 ตามลำดับ

พฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสถานการณ์ต่างๆ

-ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านจิตใจและปัญหาการปรับตัว เยาวชนใช้สื่อเพื่อแก้ปัญหาในหลายช่องทางทั้งสื่อมวลชน,บุคคล,เกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมและการฟังตนเอง เมื่อเยาวชนมีปัญหาที่ทำให้ไม่สบายใจเยาวชนจะใช้สื่อบุคคล คือ เพื่อนสนิท เพื่อระบายปัญหาคับข้องใจเป็นอันดับแรก ร้อยละ 64.3 และรองลงมาก็ใช้สื่อมวลชนเพื่อให้ลิ้มปัญหา ร้อยละ 62.0 เยาวชนปรึกษาบิดา มารดา ผู้ปกครอง ร้อยละ 56.0 และในช่องทางการฟังตัวเองของเยาวชน เยาวชนไม่ปรึกษาใครเก็บความไม่สบายใจไว้คนเดียว ร้อยละ 37.3 และหันมาพึ่งยาเสพติดเพื่อให้ลิ้มปัญหา ร้อยละ 37.0 นอกจากนี้ก็ใช้สื่อเกมเพื่อระบายความเครียดด้วย

อีกช่องทางหนึ่ง ร้อยละ 33.0 ในทางตรงข้ามกัน มีเยาวชนจำนวนหนึ่งที่ใช้สื่อมวลชน เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์แล้วนำมาแก้ปัญหาร้อยละ 25 เยาวชนเลือกช่องทางการปรึกษากับบุคลากรทางวิชาชีพ เช่น นักจิตวิทยา ที่ให้บริการปรึกษาทางโทรศัพท์ ร้อยละ 13.5 ครู ร้อยละ 10.8 และ เจ้าหน้าที่ในคลินิกสุขภาพจิต ร้อยละ 3.3

-เมื่อเยาวชนมีปัญหากการปรับตัว พบว่า จะขอคำแนะนำจากเพื่อน ร้อยละ 48.0 ปรึกษาบิดา มารดา ผู้ปกครอง ร้อยละ 41.8 เยาวชนร้อยละ 31.3 เมื่อปัญหากการปรับตัวจะแยกตัวจากคนรอบข้างโดยใช้สื่อมวลชน เช่น โทรศัพท์ วิดีโอ เพื่อให้ลืมปัญหา นอกจากนี้เยาวชนใช้สารเสพติดเพื่อให้ลืมปัญหา ร้อยละ 28.5 ระบายความคับข้องใจด้วยการเล่นเกม ร้อยละ 22.3 และเยาวชนปรึกษานักวิชาการทางวิชาชีพ เช่น ครู ร้อยละ 8.0

-การใช้เวลาว่างของเยาวชน

เมื่อเยาวชนมีเวลาว่างจะใช้เวลาไปกับการใช้สื่อมวลชนมากที่สุด ร้อยละ 63.5 รองลงมา พูดคุยกับเพื่อน ร้อยละ 47.0 ฟีน้อง ร้อยละ 32.8 และมีเยาวชนจำนวนหนึ่งที่ใช้เวลาว่างในการเล่นเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ร้อยละ 32.0 และ ใช้สารเสพติดเมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อน ร้อยละ 30.0 ใช้สารเสพติดเมื่ออยู่คนเดียว ร้อยละ 19.5 มีเยาวชนเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษและทำกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา เช่น ช่วยกิจกรรมโรงเรียน ร้อยละ 4.5 และเรียนพิเศษ ร้อยละ 4.0

การเปิดรับสื่อข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

-เยาวชนเปิดรับสื่อข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นจากหลายช่องทาง โดยเฉพาะจากสื่อมวลชน เยาวชนเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 73.8 และรองลงมา คือ วิทยุ ร้อยละ 53.0 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 35.5 นิตยสาร ร้อยละ 18.8 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 9.5

สำหรับสื่อบุคคลเยาวชนพูดคุยเรื่องสุขภาพจิตวัยรุ่นจากบุคคลภายนอกครอบครัว คือ เพื่อน ร้อยละ 38.8 ซึ่งเป็นอันดับรองลงมาจากสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อบุคคลภายในครอบครัวที่เยาวชนสนิทสนมด้วยมากที่สุด คือ มารดา ร้อยละ 36.0 และ พูดคุยถึงปัญหาสุขภาพจิตกับมารดามากกว่าบุคคลอื่น คุยกับพี่น้อง ร้อยละ 23.3 , บิดา ร้อยละ 22.3 , ญาติ ร้อยละ 19.8 และครู ร้อยละ 10.3 นอกจากนี้ เยาวชนใช้สื่อแผ่นพับของหน่วยงานสุขภาพจิต ร้อยละ 10.3 , บริการปรึกษาทางโทรศัพท์ ร้อยละ 6.5 และคลินิกสุขภาพจิต ร้อยละ 2.5

-เนื้อหาด้านสุขภาพจิตวัยรุ่นที่เยาวชนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุดลำดับที่ 1 คือ ปัญหาครอบครัว ร้อยละ 27.5 และ ปัญหายาเสพติด ร้อยละ 21.5 ลำดับที่ 2 คือ ปัญหาพฤติกรรมอารมณ์ ร้อยละ 18.3 ลำดับที่ 3 คือ ปัญหากการปรับตัว ร้อยละ 20.0

4. ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

ปัจจัยด้านตัวเยาวชน

-ปัจจัยด้านบุคลิกภาพกับพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

บุคลิกภาพแบบ Persistence (การมีความอดทนไม่ห่อถอย) มีความสัมพันธ์ทางลบกับการดูโทรทัศน์ ($P < 0.01$) , ภาพยนตร์/วิดีโอ ($P < 0.05$) และ ความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น ($P < 0.05$)

บุคลิกภาพแบบ Reward dependence (ติดพึ่งใจในรางวัล) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูโทรทัศน์ ($P < 0.05$) , การอ่านหนังสือ ($P < 0.05$) , ความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านการฆ่าเวลา ($P < 0.01$) , พักผ่อนคลายอารมณ์ และ ลืมความทุกข์ ($P < 0.05$) และ ความพึงพอใจสื่อบุคคลด้านทำให้คลายเหงาและรู้สึกดีกับตัวเอง , ต้องการให้ได้รับความรัก และทำให้ได้ประสบการณ์สำหรับการดำเนินชีวิต ($P < 0.01$) ส่วนความนิยมในเนื้อหาสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม พบว่าบุคลิกภาพแบบ Reward dependence (ติดพึ่งใจในรางวัล) มีความสัมพันธ์ทางลบกับเนื้อหาเรื่องเพศ ($P < 0.05$)

บุคลิกภาพแบบ Novelty seeking (แสวงหาความแปลกใหม่) มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ เนื้อหาสื่อมวลชนด้านกามารมณ์ , สงครามการต่อสู้ ($P < 0.01$) และ เนื้อหาสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมด้านสงครามการต่อสู้ ($P < 0.01$) รวมทั้ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น ($P < 0.05$) นอกจากนี้ บุคลิกภาพ แบบ Novelty seeking (แสวงหาความแปลกใหม่) ยังมีความสัมพันธ์ทางลบ กับ เนื้อหาสุขภาพจิตด้วยรุ่น ($P < 0.01$), การใช้ชีวิตแบบผู้ใหญ่ ($P < 0.05$) และ ความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ($P < 0.01$) และช่วยให้ลืมความทุกข์ ($P < 0.05$) รวมทั้งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจสื่อบุคคลด้านทำให้ได้รับความรักและความเข้าใจ ($P < 0.05$)

บุคลิกภาพแบบ Harm avoidance (หลีกเลี่ยงอันตราย) มีความสัมพันธ์ทางลบกับความนิยมในเนื้อหาสื่อมวลชนด้านกามารมณ์ ($P < 0.05$), สงครามการต่อสู้ ($P < 0.01$) และเนื้อหาสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ประเภทเกมแข่งขันกีฬา ($P < 0.05$) นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์ทางลบ กับ ความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง , ทำให้ได้ข่าวสารความรู้ , ทำให้เกิดการรวมกลุ่ม ($P < 0.01$) และ การลืมความทุกข์ ($P < 0.05$) ในด้านความพึงพอใจสื่อบุคคล พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจสื่อบุคคล ด้านทำให้ได้ประสบการณ์

สำหรับการดำเนินชีวิต($P < 0.01$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ด้านทำให้ได้เรียนรู้ ฝึกสมอง และ ทักษะ ,ช่วยผ่อนคลายความเครียดในใจ ($P < 0.01$) , ทำให้รู้สึกตื่นเต้นระทึกใจ , ทำให้เกิดสถานการณ์การรวมกลุ่ม , การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($P < 0.05$)

-ปัจจัยด้านเพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

กลุ่มตัวอย่างระหว่างเพศชาย/หญิง พบว่า เพศหญิงมีการใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุมากกว่าชาย ($P < 0.05$) ในส่วนของเนื้อหาของสื่อมวลชน พบว่า เพศชายนิยมเนื้อหาสื่อประเภทสงครามการต่อสู้และเนื้อหาเกี่ยวกับกามารมณ์มากกว่าหญิง ($P < 0.01$) แต่เพศหญิงนิยมสื่อเนื้อหาดนตรีและโฆษณาสินค้าทันสมัยมากกว่าชาย ($P < 0.01$) ส่วนความนิยมในเนื้อหาสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม พบว่า เพศชายมีความนิยมในเนื้อหาเกมประเภทสงครามการต่อสู้มากกว่าเพศหญิง ($P < 0.01$)

-ปัจจัยด้านการศึกษาของเยาวชนกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ทำให้พฤติกรรมการใช้สื่อแตกต่างกัน

-ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามเสพติดของเยาวชนกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สารเสพติดมีความนิยมในเนื้อหาสื่อมวลชน ประเภทเรื่องกามารมณ์ให้อารมณ์ทางเพศสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้สารเสพติด ($P < 0.01$)

ปัจจัยด้านครอบครัวของเยาวชน

-ปัจจัยด้านรายได้รวมของครอบครัวกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

พบว่ารายได้รวมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความบ่อยครั้งของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ($P < 0.05$) รายได้รวมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านการฆ่าเวลา ($P < 0.05$) นอกจากนี้รายได้รวมของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจสื่อบุคคลด้านทำให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์และแง่คิดดีๆสำหรับการดำเนินชีวิต ($P < 0.05$)

-ปัจจัยด้านสถานภาพสมรสของพ่อแม่กับพฤติกรรมการใช้สื่อ พบว่า สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ที่แตกต่างกันไม่ทำให้ ความพึงพอใจสื่อมวลชน, บุคคล และ เกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมแตกต่างกัน

-ปัจจัยด้านลักษณะการเลี้ยงดูเยาวชนกับความพึงพอใจสื่อ พบว่า ลักษณะการเลี้ยงดูแบบลงโทษรุนแรงมีความพึงพอใจสื่อมวลชนด้านใช้เป็นเพื่อนคลายเหงาน้อยกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบพูดจาตักเตือนดี ๆ ($P < 0.05$)

อภิปรายผลพฤติกรรมการใช้สื่อและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

1. การเปิดรับสื่อและความพึงพอใจสื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

การเปิดรับและความพึงพอใจสื่อมวลชน

เยาวชนกระทำผิดกฎหมายเปิดรับสื่อมวลชน ประเภท โทรทัศน์ และ วิทยู มากที่สุด และเนื้อหาที่ชอบ คือ เนื้อหาที่ให้ความผ่อนคลาย เช่น ดนตรี ตลกเบาสมอง และเรื่องตลกตลกใจ ได้แก่ ลีกลับ เขียวขวัญ กีฬา สงครามการต่อสู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของล้ำค่า โพธิ์กระจ่าง⁽⁵⁾ ศึกษาการใช้และความพึงพอใจสื่อในเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ วิทยู และ เนื้อหาที่ชอบ พบว่า มีเด็กจำนวนน้อยเท่านั้นที่ไม่นิยมเนื้อหาประเภทลีกลับ ตลกตลก และเนื้อหาเกี่ยวกับดนตรี นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ ของวัยรุ่นที่ไม่ได้กระทำผิดกฎหมายของ จริญญา นิลแพทย์⁽⁷⁵⁾, มนฤดี ธาดาอานวยชัย⁽⁵³⁾ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์ และวิทยูทุกวันและรายการที่ชอบเป็นรายการบันเทิง เช่น ดนตรี และ ละคร พฤติกรรมการใช้สื่อมวลชนของวัยรุ่นทั้งที่เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และ วัยรุ่นทั่วไป จะใช้สื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงมากกว่าเพื่อให้ได้ข่าวสารความรู้ เนื้อหาที่ชื่นชอบจะแตกต่างกันบ้าง คือ เยาวชนกระทำผิดกฎหมายจะให้ความนิยมต่อเนื้อหารายการที่ตลกตลกใจมากใกล้เคียงกับเนื้อหาบันเทิงประเภทดนตรี และ เยาวชนส่วนมากมีความพึงพอใจในการใช้สื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการพักผ่อนคลายอารมณ์และสนองความต้องการกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Peng BW.⁽⁵⁸⁾ พบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายและไม่กระทำผิดกฎหมายมีความแตกต่างกัน ในลักษณะทางสังคม – เศรษฐกิจ , การสื่อสารในครอบครัวและการใช้สื่อในส่วนของการใช้สื่อ พบว่า เด็กกระทำผิดกฎหมาย ใช้เวลาในการใช้สื่อมากกว่าเด็กไม่กระทำผิดกฎหมาย

ยกเว้นการอ่านหนังสือพิมพ์ และเนื้อหาสื่อมวลชนที่ได้กระทำผิดกฎหมายชอบมาก คือ เนื้อหาที่มีลักษณะก้าวร้าวรุนแรง

การเปิดรับและความพึงพอใจสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม

เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย เล่นเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม น้อยกว่า ดูโทรทัศน์ , ฟังวิทยุและดูภาพยนตร์/วิดีโอ การใช้สื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมของเยาวชนจะต้องใช้เงินเพื่อจ่ายค่าบริการการเล่นในร้าน หรือ ซื้อหาเครื่องเล่นมาเล่นที่บ้าน จึงทำให้มีความบ่อยครั้งในการใช้สื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมน้อยกว่าการใช้สื่อมวลชน เนื้อหาสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมที่เยาวชนชอบ คือ เนื้อหาตื่นเต้นเร้าใจ เช่น เกมแข่งขันกีฬา และ สงคราม การต่อสู้ มากกว่า เกมเสริมทักษะ และ เกมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความพึงพอใจในการใช้สื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมด้านทำให้ได้เรียนรู้ ฝึกสมอง และ ทักษะ นอกจากนี้ ยังมีความพึงพอใจในการใช้สื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม เพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียดในใจและทำให้รู้สึกตื่นเต้น เป็นต้น ในงานวิจัยของรพีพร มณีพงษ์⁽⁷⁶⁾ ศึกษาการเล่นวิดีโอเกมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่เล่นวิดีโอเกมเป็นนักเรียนชายและเล่นเกมเพื่อจุดประสงค์เพื่อผ่อนคลายความเครียด ได้แก่ ความเครียดจากการเรียน เช่นเดียวกับ เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ชอบเล่นสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม ประเภทเกมแข่งขันกีฬา และ สงคราม การต่อสู้ใกล้เคียงกัน เพราะเกมทั้งสองประเภทตอบสนองของความตื่นเต้นเร้าใจ , การผ่อนคลาย และ การฝึกสมองและทักษะได้ ในงานวิจัยของสุชาดา สัจจสันถวไมตรี⁽⁵⁴⁾ ศึกษาทัศนคติของนักจิตวิทยาต่อเนื้อหาสื่อวิดีโอเกมและผลกระทบต่อวัยรุ่น พบว่า เกมแข่งขันกีฬา มีผลกระทบต่อเรื่องความก้าวร้าวน้อยมากและถึงแม้ว่าเกมประเภทนี้อาจตอบสนองต่อความต้องการเอาชนะบ้างแต่ก็ไม่รุนแรงถึงขั้นสร้างความก้าวร้าวให้กับผู้เล่นได้ นอกเสียจาก เด็กที่เล่นเกมจะมีพื้นฐานที่บกพร่องอยู่ก่อนแล้ว ก็อาจเสริมความรู้สึกที่อยากจะเป็นผู้ชนะอยู่อย่างเดียว จนกลายเป็นการเสริมให้ สภาพจิตใจ และ อารมณ์ มีความก้าวร้าวมากขึ้น การซึมซับความก้าวร้าวในเนื้อหาเกม โดยเฉพาะเกมต่อสู้ เกมยิง มีแนวโน้มที่ส่งผลกระทบเชิงลบกับผู้เล่นมากที่สุด แม้จะไม่แสดงออกในทันทีแต่เด็กอาจจะสะสมไว้ในสภาพจิตใจและอารมณ์ แล้วจึงหลั่งไหลเป็นบุคลิกภาพได้ต่อไปในอนาคต จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เล่นเกมเป็นประจำ พบว่า มองเรื่องราวอาชญากรรมในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นได้เสมอ

การเปิดรับและความพึงพอใจสื่อบุคคล

เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย มีพฤติกรรมการใช้สื่อบุคคลทั้งภายในครอบครัว และภายนอกครอบครัว บุคคลที่มีบทบาทใกล้ชิด และเป็นแบบอย่างได้มาก คือ มารดา บิดา และ เพื่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา วราลักษณ์⁽⁴⁹⁾ ศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ชอบสนทนาและสนิทสนมกับมารดามากที่สุด และเรื่องที่ชอบสนทนาด้วย คือ เรื่องสุขภาพ เรื่องการเงินจะคุยกับบิดา เรื่องส่วนตัวจะคุยกับพี่น้อง เรื่องเพื่อนสนิทและคนรักจะคุยกับเพื่อนสนิท เยาวชนพูดคุยกับบุคคลต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทำให้คลายเหงารู้สึกดีกับตัวเอง , เพื่อให้ได้ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต และ เพื่อให้ได้รับความรักความเข้าใจ

ในแง่ความสัมพันธ์ทางสังคมของวัยรุ่นกลุ่มเพื่อนมีความสำคัญมาก ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมายให้ความสำคัญต่อบุคคลในครอบครัวเป็นลำดับแรกในการขอคำปรึกษา แต่เยาวชนอาจไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างเพียงพอ จึงเลือกปรึกษาเพื่อนเป็นลำดับรองลงมา และเยาวชนอาจยึดเพื่อนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตเช่นเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหมือนกัน Reckless WC.⁽¹⁾ ลงความเห็นว่าการคบเพื่อนเลวเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดปัญหาเด็กกระทำผิดกฎหมาย เด็กเกเรส่วนใหญ่มักมีเพื่อนเป็นเด็กเกเรด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ว่าเด็กที่กระทำผิดมักจะมีเพื่อนเกเรมากกว่าเด็กที่ไม่เคยกระทำผิด

2. ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อ

จากลักษณะพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ที่ค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้อาจเป็นผลมาจากปัจจัยที่เกิดจากลักษณะของผู้รับสารทั้งด้านประชากรและลักษณะทางบุคลิกภาพ

ปัจจัยด้านครอบครัวของเยาวชน

-รายได้ของครอบครัวมีผลต่อความบ่อยครั้งในการใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อเกม คอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมเพราะเป็นสื่อที่ต้องใช้เงินเพื่อแลกบริการหรือต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อหามาจึงทำให้มีความบ่อยครั้งในการใช้สื่อเกมน้อยกว่าเมื่อเทียบกับความบ่อยครั้งของการใช้สื่อประเภทอื่น ในครอบครัวที่มีรายได้น้อย การศึกษาต่ำ มักจะเปิดโอกาสให้เยาวชนใช้สื่อด้านความบันเทิงเพื่อการฆ่าเวลา มากกว่า เปิดโอกาสให้เยาวชนใช้สื่อด้านความรู้ และสื่อที่ตอบสนองความต้องการเพื่อฆ่าเวลาได้ดี ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ และ วิทย์ ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้ทักษะต่ำ ไม่ต้องลงทุน เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้มากการศึกษาสูงก็จะทำให้มีโอกาสหรือมีทัศนคติที่จะติดต่อสื่อสารกับสื่อบุคคล

เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านสังคมเพื่อให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์และแง่คิดดีๆ สำหรับการดำเนินชีวิต จากธรรมชาติของความต้องการทางด้านสังคมนี้ Maslow⁽¹⁰⁾ กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการจากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุด เริ่มจากความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความต้องการพักผ่อนเป็นต้นและความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้ง 2 ชั้น อย่างเพียงพอแล้ว ก็เริ่มแสวงหาความต้องการทางด้านสังคมในขั้นต่อไป ได้แก่ ความต้องการความรัก และ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม , ความต้องการที่จะรู้สึกตนเองมีค่า และ ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงต้องการพัฒนาตามศักยภาพของตน ความต้องการขั้นนี้จะเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการยอมรับจากผู้อื่นและรู้จักค่านิยมของตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองต่อไป

-ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า เยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษรุนแรงจะมีความพึงพอใจในการใช้สื่อมวลชนเพื่อ เป็นเพื่อนคลายเหงา น้อยกว่าเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบพูดจาดกเตือนดี ๆ อธิบายได้ว่า เยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษรุนแรงจะเป็นเด็กที่ขาดความสุข มีความสัมพันธ์กับเพื่อนน้อย อาจทำให้เด็กแสดงออก โดยการโต้ตอบที่รุนแรงได้⁽⁷⁷⁾ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaylor L.⁽⁶⁸⁾ ศึกษาเยาวชนที่มีลักษณะต่อต้านสังคม พบว่า จะเติบโตมาจากครอบครัวที่บิดามารดาขาดการเอาใจใส่ละเลย ไม่ให้ความรักต่อเด็ก ทำให้เด็กขาดพัฒนาการที่สำคัญที่ทำให้รู้จักไว้ใจคนอื่น ขอบขระราน การต่อสู้ ทำให้พัฒนาเป็นบุคลิกภาพต่อต้านสังคม การแสดงออกของเยาวชนที่มีลักษณะต่อต้านสังคมจะมีการตอบโต้ต่อสิ่งแวดล้อมค่อนข้างรุนแรง รวมทั้งการใช้สื่อของเยาวชนอาจเลือกใช้เพื่อตอบสนองความต้องการที่เห็นเด่นชัดมากกว่าการใช้สื่อเพื่อเป็นเพื่อนคลายเหงา

ปัจจัยด้านเยาวชน

-ปัจจัยด้านบุคลิกภาพกับพฤติกรรมการใช้สื่อ พบว่า เยาวชนกระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์มากซึ่งจะพบในเยาวชนจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะมีความอดทนน้อย เป้าหมายต่ำ ไม่ทะเยอทะยาน เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงเป็นหลัก เป็นสื่อที่ใช้ความพยายามน้อย (low effort) และทักษะต่ำ (low skills)⁽⁷⁸⁾ เนื่องจากเยาวชนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเยาวชนที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น รายได้ต่ำ และมีทักษะการอ่านน้อย การศึกษาน้อย จึงดูโทรทัศน์เพื่อความบันเทิง ผ่อนคลายและจะได้มีเรื่องไว้สนทนากับผู้อื่นในกลุ่มเพื่อน เยาวชนกระทำผิดกฎหมายส่วนหนึ่งที่มีลักษณะแสวงหาความแปลกใหม่มาก, ห้วนกล้าวันตรายน้อย และ พึ่งพาผู้อื่นน้อย จะมีความนิยมในเนื้อหาสื่อมวลชนและสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม

ที่กระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้นเร้าใจ เช่น เนื้อหาเรื่องเพศ ,การต่อสู้ และ การแข่งขัน และใช้สื่อเหล่านี้เพื่อตอบสนองความต้องการหลายด้านทั้งทางด้านจิตวิทยาและการเรียนรู้ทางสังคม ในงานวิจัยของ Ruchin V. ⁽⁵⁹⁾ พบว่า เยาวชนที่มีบุคลิกภาพ แบบแสวงหาความแปลกใหม่มากและการให้ความร่วมมือต่ำ จะมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาพฤติกรรม ได้แก่พฤติกรรมก้าวร้าวและเบี่ยงเบนดั่งนั้นใน เยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจะเลือกใช้สื่อเพื่อตอบสนองความก้าวร้าวรุนแรงด้วย และในงานวิจัยของ Conway JC. ⁽⁶²⁾ พบว่าผู้ที่มีความกล้ายืนยืนตนเอง (assertive) จะใช้สื่อเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น และมีความนิยมเนื้อหาสื่อที่มีการต่อสู้ ผจญภัย ในทางตรงกันข้ามกัน เยาวชนส่วนหนึ่งที่มีลักษณะแสวงหาความแปลกใหม่น้อย จะมีความนิยมเนื้อหาสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นและเรื่องการใช้ชีวิตแบบผู้ใหญ่ และใช้สื่อเหล่านี้เพื่อตอบสนองความต้องการได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสังคม ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีความต้องการพัฒนาตนเอง เช่นเดียวกับวัยรุ่นทั่วไป ต้องการปรับปรุงสมรรถภาพของตนเองทั้งทางร่างกายและจิตใจและต้องการที่จะเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆที่จะนำความสุขมาสู่ครอบครัว ต้องการความปลอดภัยในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น , ต้องการความสำเร็จและต้องการให้ผู้ใหญ่ เข้าใจ และเห็นความสำคัญของตน เป็นต้น ⁽⁶⁾ ในเยาวชนกลุ่มนี้มีความต้องการ ที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนาตนเองด้วยเช่นกันแต่ อาจไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการด้านนี้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพจึงทำให้ไม่สามารถเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้

พฤติกรรมการใช้สื่อบุคคลของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย พบว่า เยาวชนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่น จะมีความพึงพอใจในการใช้สื่อบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้รับความรักความเข้าใจ , ช่วยให้คลายเหงารู้สึกดีกับตัวเอง และ ให้ได้ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ใช้สื่อบุคคลภายในครอบครัว ในการตอบสนองความต้องการทั้งด้านจิตวิทยาและสังคมเหล่านี้ โดยเฉพาะการสื่อสารในครอบครัวและแรงสนับสนุนภายในครอบครัวมีความสำคัญต่อเยาวชนมาก ถ้าเยาวชนได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างเพียงพอก็จะทำให้เยาวชนไม่มีปัญหาทางด้านจิตใจและพฤติกรรม ดังในงานวิจัยของ Piko B. ⁽⁷⁰⁾ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบิดาในระดับต่ำจะเพิ่มโอกาสในการใช้สารเสพติดทุกชนิด

-ปัจจัยด้านเพศ ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมการใช้สื่อในเยาวชนมีความแตกต่างกันเพราะเพศเป็นตัวกำหนดความคิด ความสนใจและการแสดงออก เยาวชนชายจะมีพฤติกรรมการแสดงออกที่ก้าวร้าวรุนแรงมากกว่าหญิงจึงมีความนิยมในสื่อที่มีเนื้อหารุนแรงกว่าหญิง สอดคล้องกับ การวิจัยของ Beadle CF. ⁽⁷⁹⁾ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชอบรายการที่มีเนื้อหารุนแรงจะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวสูงทุกด้าน

-ปัจจัยการติดสารเสพติดของเยาวชน กับ พฤติกรรมการใช้สื่อพบว่าเยาวชนที่ใช้สารเสพติดมีความนิยมในเนื้อหาสื่อมวลชนเรื่องกามารมณ์ มากกว่า เยาวชนที่ไม่ใช้สารเสพติด ในกรณีความสนใจเกี่ยวกับ เรื่องกามารมณ์ของเยาวชนที่ใช้สารเสพติด สอดคล้อง กับงานวิจัย ของ วิชา ด้านธำรงกุล⁽⁸⁰⁾ ศึกษาความรู้ และ ทักษะคิดต่อการติดสารเสพติด และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ของเด็กและเยาวชนที่ต้องโทษ พบว่า ความชุกของการมีเพศสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ใช้ยาเสพติดมีมากกว่าผู้ไม่ใช้ยาเสพติดในทั้งเพศชายและหญิง และเยาวชนมีประสบการณ์ในการดื่มเหล้าก่อนที่จะเริ่มใช้สารเสพติดประเภทอื่น ประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์และการใช้สารเสพติดของเยาวชนมาจากหลายสาเหตุ และ ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเหล่านี้ และ ในงานวิจัยของ Bogaert , AF.⁽⁷²⁾ ศึกษาบุคลิกภาพกับความนิยมในเนื้อหาสื่อเรื่องเพศ พบว่าวัยรุ่นชายที่มีสติปัญญาต่ำและมีความก้าวร้าวสูงจะมีความนิยมในเนื้อหาเรื่องเพศ

3.ปัจจัยระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อ

-ปัจจัยระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อ พบว่า ปัจจัยระหว่างความสัมพันธ์ ของ พฤติกรรมการใช้สื่อ สรุปได้ว่าเยาวชนใช้สื่อโทรทัศน์ และการอ่านหนังสือ เพื่อให้ได้สาระความรู้ข่าวสารคดี , เรื่องตลก , ลีเกิ้ล และ เนื้อหาตื่นเต้น เยาวชนฟังวิทยุรายการดนตรี,เรื่องตลกและลีเกิ้ลเพื่อการผ่อนคลายและฟังวิทยุเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านสุขภาพจิตวัยรุ่น เยาวชนเลือกดูภาพยนตร์/วิดีโอ ในเนื้อหาการกามารมณ์,เนื้อหาเพื่อการผ่อนคลายและเนื้อหาที่ให้ความตื่นเต้น เยาวชนใช้สื่อมวลชนทุกประเภท เพื่อต้องการได้รับการตอบสนอง ความพึงพอใจทั้งด้านความรู้ , จิตวิทยา และสังคม เยาวชนเล่นเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม เพราะ มีความนิยมในเนื้อหาสื่อเกมทุกประเภทและมีความพึงพอใจสื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกมในทุกด้าน ได้แก่ เรียนรู้ ฝึกสมอง,เข้าสังคม,ผ่อนคลาย,ทำให้อารมณ์ดี,ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และได้เล่นพินกับเพื่อน เมื่อพิจารณาในความสัมพันธ์ระหว่างความนิยมในเนื้อหาสื่อมวลชนและความพึงพอใจสื่อมวลชน พบว่า เยาวชนมีความนิยมในเนื้อหาตลกเบาสมอง , ลีเกิ้ล , ดนตรี, สงครามการต่อสู้และผจญภัยเพื่อตอบสนองความพึงพอใจทุกด้าน ได้แก่ การได้รับข่าวสาร,การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งอื่น,การได้มีเพื่อน,สถานการณ์ในการเปิดรับทำให้เกิดการรวมกลุ่ม,การพักผ่อนคลายอารมณ์,การลิ้มความทุกข์,การกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้นและการฆ่าเวลา เยาวชนมีความนิยมในเนื้อหาข่าว สารคดี เพื่อตอบสนองความพึงพอใจด้านความรู้,การเรียนรู้ทางสังคมและเพื่อตอบสนองความพึงพอใจช่วยกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้น เยาวชนมีความนิยมในเนื้อหาโฆษณาสินค้าทันสมัยและข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นเพื่อตอบสนองความพึงพอใจในด้านต่างๆให้แก่เยาวชนได้เหมือนกัน เช่น การได้รับข่าวสาร,การเรียนรู้เกี่ยวกับ

ตนเองและสิ่งอื่น, การได้มีเพื่อน, สถานการณ์ในการเปิดรับทำให้เกิดการรวมกลุ่มและการลิ้มความ
ทุกข์ ยกเว้น ความนิยมในเนื้อหาโฆษณาสินค้าทันสมัยจะตอบสนองของความพึงพอใจด้านการฆ่า
เวลาด้วย นอกจากนี้ ความนิยมในเนื้อหาเรื่องการใช้ชีวิตแบบผู้ใหญ่จะตอบสนองของความพึงพอใจ
ด้านการได้รับข่าวสารความรู้และความนิยมในเนื้อหาการมรณกรรมจะตอบสนองของความพึงพอใจด้าน
การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งอื่น

4. พฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ

- พฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ
ปัญหาด้านจิตใจ และปัญหาการปรับตัว เยาวชนใช้สื่อเพื่อจัดการปัญหาหลายช่องทาง ทั้งทาง
สื่อมวลชน, สื่อบุคคล, สื่อเกมคอมพิวเตอร์/วิดีโอเกม และการฟังตนเอง เมื่อเยาวชนมีปัญหา
ไม่สบายใจจะปรึกษาเพื่อน เพื่อนให้คำแนะนำตามประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งอาจเป็นวิธีการที่
ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การปรึกษาเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกเรด้วยกัน เยาวชนเลือกช่องทางการปรึกษากับ
บุคลากรทางวิชาชีพ เช่น นักจิตวิทยา, บริการปรึกษาทางโทรศัพท์และครู เป็นจำนวนน้อย แสดงถึง
การให้บริการทางด้านสุขภาพจิต หรือเครือข่ายทางสังคมยังเข้าไม่ถึงกลุ่มวัยรุ่น เพราะอาจมีการ
ประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ หรือ ลักษณะการให้บริการไม่เหมาะสมกับวัยรุ่น นอกจากนี้ยัง พบว่า
เยาวชนเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อระบายความเครียดเพื่อให้ลืมปัญหา, เพื่อฆ่าเวลาและเพื่อคลายเหงา
เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ
Horvarth, CL. ⁽⁸¹⁾ พบว่า ผู้ติดสื่อโทรทัศน์จะดูโทรทัศน์ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ
มากกว่าดูเพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้ทางสังคม

สำหรับการใช้เวลาว่างของเยาวชน เยาวชนใช้เวลาว่างในการใช้สื่อมวลชนมากที่สุด
มีเยาวชนเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษและทำกิจกรรมเกี่ยวกับการ
ศึกษา เยาวชนส่วนหนึ่งใช้เวลาว่างไปในทางที่ทำให้เกิดอันตราย สถิต วงศ์สุวรรณ ⁽⁸²⁾ กล่าวว่า
การใช้เวลาว่างที่เป็นอันตราย คือ การใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด เช่น การเล่นพนัน ดื่มสุรา
เที่ยวเตร่ในทางที่ไม่สมควร มั่วสุมกับคนที่ประพฤติดูไม่ดี และจากการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทาง
สังคมของเด็กกระทำผิดกฎหมายและไม่กระทำผิดกฎหมาย ของ Rapadas JEM. ⁽⁸³⁾ พบว่าเด็กไม่
กระทำผิดกฎหมาย จะทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับสโมสรนักเรียน, กีฬา และกิจกรรมเพื่อชุมชนมาก
กว่าเด็กกระทำผิดกฎหมาย

5. การเปิดรับข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

-เยาวชนกระทำผิดกฎหมายเปิดรับข้อมูลสุขภาพจิตวัยรุ่นจากหลายช่องทาง โดยเฉพาะสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ สื่อมวลชนเป็นช่องทางที่สำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจิตวัยรุ่น เพราะเป็นช่องทางที่วัยรุ่นให้ความนิยม และ ลักษณะของสื่อ รวมทั้งประสิทธิภาพของสื่อมีผลกระทบต่อเยาวชนในระดับกว้าง โดยเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ สื่อบุคคลภายในครอบครัวคนแรกที่เยาวชนพูดคุยด้วยเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพจิตวัยรุ่นคือมารดา และเยาวชนสนิทสนมกับมารดามากที่สุด สอดคล้องกับรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาในเด็กที่กระทำผิดกฎหมายและไม่กระทำผิดกฎหมาย ของ พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์⁽⁸⁴⁾ พบว่าเด็กกระทำผิดกฎหมายมีความสนิทสนมกับมารดามากกว่าบิดา ซึ่งไม่แตกต่างกับเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย สื่อบุคคลภายนอกครอบครัวที่เยาวชนพูดคุยด้วยเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพจิตวัยรุ่น คือ เพื่อน ซึ่งเป็นไปตามพัฒนาการของวัยรุ่น ในช่วงนี้วัยรุ่นมีกลุ่มเพื่อนมากขึ้นเพื่อการเรียนรู้ทางสังคม ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ให้ความสนใจในการพัฒนาสุขภาพจิตของตนเอง โดยเลือกแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จากทั้งสื่อมวลชน และสื่อบุคคล เนื้อหาที่เยาวชนสนใจ นำมาพัฒนาสุขภาพจิตตนเองคือ ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมอารมณ์ และ ปัญหาการปรับตัว เป็นต้น ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งของจิตใจ โดยมีพื้นฐานเริ่มต้นมาจากครอบครัว ได้แก่ การเลี้ยงดู , การสื่อสารในครอบครัว และ สัมพันธภาพในครอบครัว ที่จะส่งผลให้เกิดพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กและส่งผลต่อไปเป็นบุคลิกภาพไปจนโต อัมพล สุอำพัน⁽⁸⁵⁾ กล่าวว่า อารมณ์มีความสำคัญต่อพัฒนาการอย่างมากเพราะอารมณ์อาจทำให้เกิดแรงกระตุ้น แรงผลักดันให้ก้าวหน้า ต่อสู้ มีกำลังใจ และ เห็นสิ่งที่ตั้งตามในชีวิตได้ แต่ในมุมกลับกัน อารมณ์อาจทำให้เกิดความท้อถอย ไม่สู้ จนเกิดเป็นปมด้อยในชีวิต ส่งผลต่อพฤติกรรม การปรับตัวและสัมพันธภาพทางสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชน และ ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย มีลักษณะนิสัยที่ชอบใช้สื่อเพื่อตอบสนองความตื่นเต้นเร้าใจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาพฤติกรรมได้ จึงควรควบคุมไม่ให้มีการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาที่รุนแรง เช่น เรื่องอาชญากรรม , เรื่องลามกอนาจาร เป็นต้น การควบคุมการใช้สื่อที่มีเนื้อหารุนแรงในเยาวชนทำได้โดยบิดา , มารดา , ผู้ปกครอง , ครู และในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเยาวชนกระทำผิดกฎหมายเช่นเจ้าหน้าที่ควบคุมเยาวชนในสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ควรเป็นผู้แนะนำ ชี้แนะ ถึงผลกระทบทางลบที่อาจมีผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเยาวชนได้

2. การอบรมเลี้ยงดูบุตร มีความสำคัญต่อพัฒนาการของบุคลิกภาพ การให้ความรัก ความเอาใจใส่และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อบุตรเป็นปัจจัยป้องกันไม่ให้เกิดเติบโตเป็นเยาวชนที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความรุนแรง เช่น การใช้สื่อที่มีเนื้อหารุนแรงและการคบเพื่อนที่มีนิสัยเกเร ควรส่งเสริมและรณรงค์การเลี้ยงดูบุตร ในยุคเทคโนโลยีข่าวสารอย่างจริงจัง เพื่อให้เยาวชนมีความเข้มแข็งของจิตใจเป็นปัจจัยป้องกัน ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมอารมณ์ และปัญหาการปรับตัว สำหรับการอบรมเลี้ยงดูบุตรนั้น ควรมีการแสดงความรักและโอบกอดสัมผัสเด็ก โดยเฉพาะบิดา เพื่อไม่让孩子รู้สึกห่างเหินจากบิดา ควรอบรมในด้านระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ เพื่อไม่ให้เด็กขาดความรับผิดชอบทำตามใจตนเองเพราะไม่สนใจกฎเกณฑ์ทางสังคม ควรให้เวลาต่อบุตรเพื่อไม่让孩子รู้สึกถูกทอดทิ้งและว่าเหว่ บางคนชดเชยโดยให้วัตถุแก่เด็ก ทำให้เด็กมีค่านิยมแบบวัตถุนิยม ไม่ควรใช้วิธีตำหนิหรือลงโทษในการสั่งสอนเด็ก เพราะจะทำให้เด็กขาดความภูมิใจในตนเอง และไม่ควรอะลุ่มอล่วยหรือยืดหยุ่นกับเด็กมากเกินไปจนกลายเป็นลักษณะไม่คงเส้นคงวา บางครั้งก็ห้ามแต่บางครั้งก็ยอมให้เด็กในกรณีเดียวกัน ทำให้เด็กสับสน เด็กก็เลยไม่ยอมทำตามอีกต่อไปและหันกลับมาทำตามใจตัวเองแทน เป็นต้น

3. ควรระมัดระวังไม่ให้เยาวชนคบเพื่อนไม่ดี บิดา มารดา ผู้ปกครอง ควรสอดส่องดูว่า เพื่อนของเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของตนมีความประพฤติและอุปนิสัยอย่างไร เพราะการคบเพื่อนไม่ดีก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เยาวชนกระทำผิดกฎหมายได้ เนื่องจากเยาวชนในช่วงวัยนี้อยู่ในช่วงที่เป็นภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาเพราะวัยรุ่นต้องประสบกับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย และการคบเพื่อนในช่วงของวัยรุ่นนี้ก็เพื่อเป็นการค้นหาเอกลักษณ์ของตน เมื่อเยาวชนมีปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ปัญหาด้านจิตใจ, การปรับตัวและการใช้เวลาว่างก็มักปรึกษาเพื่อน ถ้าวัยรุ่นคบหาเพื่อนไม่ดี เพื่อนก็ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย เช่น เทียวเตรนในแหล่งอบายมุข อาจถูกชักชวน ให้ทดลอง ใช้นาเสพติด และสารเสพติดได้

4. จัดทำสื่อเพื่อการศึกษาและสื่อด้านสุขภาพจิตวัยรุ่น โดยใช้ช่องทางสื่อมวลชนเป็นตัวกลางในการสื่อสารเพราะเป็นช่องทางที่เยาวชนให้ความนิยมมากที่สุด โดยเฉพาะ วิทยุ โทรทัศน์ และควรจัดให้มีเนื้อหาเน้นถึงความสำคัญของครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่สามารถสร้างความเข้มแข็งไม่ให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ และกระตุ้นให้สถาบันครอบครัวและโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมสุขภาพจิตวัยรุ่นด้วย ในเยาวชนกระทำผิดกฎหมายนอกจากจะมีการเปิดรับสื่อต่างๆ เพื่อความผ่อนคลายและกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวแล้ว ยังมีความสนใจข่าวสารด้านสุขภาพจิตวัยรุ่น ซึ่งอาจเปิดรับจากรายการสุขภาพจิตโดยตรง หรืออาจแทรกอยู่ในรายการบางรายการที่เยาวชนชอบ เช่น รายการเพลง ดังนั้น ในการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพจิตวัยรุ่นผ่านสื่อมวลชน จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี และมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องส่งเสริมความรู้

ด้านสุขภาพจิตวัยรุ่นในสื่อทั้ง 2 ช่องทาง คือ สื่อมวลชน และ สื่อบุคคล เนื่องจาก บทบาทของสื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนการรับรู้ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลจะมีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อผู้ส่งสารต้องการเปลี่ยนทัศนคติ เมื่อให้ความรู้ผ่านสื่อมวลชนแล้วยังควรสนับสนุนให้ บิดา มารดา ครูมีส่วนส่งเสริมสุขภาพจิตวัยรุ่น การผนวกสื่อมวลชนกับสื่อบุคคลทั้ง 2 วิธี เป็นวิธีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ ที่จะทำให้อารมณ์ ความคิดถ่ายทอดไปยังผู้รับสารและชักชวนให้ใช้นวัตกรรม

5. จัดให้มีหน่วยส่งเสริมครอบครัวครบถ้วนในด้านรายได้เพราะครอบครัวของเยาวชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ซึ่งก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เยาวชนตัดสินใจก่ออาชญากรรมเพื่อต้องการเงินมาใช้จ่ายตามความต้องการ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร ตลอดจนการให้บริการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ปัญหาครอบครัวสำหรับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และการให้บริการแนะแนว สำหรับตัวเยาวชนเอง โดยเน้นจุดประสงค์ การแนะแนวเพื่อช่วยให้เยาวชนพัฒนาตนเองได้ดังนี้ ช่วยให้เยาวชนทราบถึงความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของตนดียิ่งขึ้น, ช่วยให้เยาวชนคุ้นเคยกับโรงเรียนและแหล่งวิชาการต่างๆในชุมชนดียิ่งขึ้น, ช่วยให้เยาวชนได้ใช้ความสามารถของตนไปในทางที่ถูกเป็นประโยชน์แก่สังคม, ช่วยให้เยาวชนเอาชนะความบกพร่องต่างๆของตนเองสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและช่วยให้เยาวชนรู้จักตัดสินใจในการเลือกสิ่งต่างๆตามความต้องการของตนได้ถูกต้องที่สุด

6. จัดสถานที่ให้เยาวชน มีกิจกรรมในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ศูนย์เยาวชน, ศูนย์กีฬา, ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ และศูนย์ส่งเสริมการให้การศึกษาเพิ่มเติมนอกโรงเรียน ในเยาวชนที่ไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ หรือเยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว และมีฐานะยากจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อกับบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อกับความรู้,ทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับด้านสุขภาพจิตวัยรุ่นของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย
3. ควรมีการศึกษากการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารความรู้และตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยาสังคมในเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่นในเยาวชน
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมของบิดากับการประกอบอาชีพการงานในเด็กกระทำผิดกฎหมาย
5. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับความพึงพอใจสื่อมวลชนของเยาวชน
6. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าว,ความภาคภูมิใจในตัวเองกับความพึงพอใจสื่อมวลชนของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย